

чытай і слухай

Беларускі фальклор

Легенды і паданні
Казкі
Прыказкі і прымаўкі

ЗМЕСТ

ЛЕГЕНДЫ І ПАДАННІ	3
Прамова	5
Вялікі грэшнік	6
Як чалавек зрабіў агонь	7
Асілкі	8
Адкуль сяляне і паны	9
Колькі жыць чалавеку	10
Чаму не аднолькава работы ва ўсіх?	10
Чаму варагуюць сабака, кот і мышы	11
Пра скарб	11
Як п'яніца ў рай папаў	11
Пра вайну са шведамі	13
Бітва пад Лясной	13
Вайна шведска	13
Платон-казак	14
Дзяды расказвалі	15
Векавечная мяжа	16
Чортаў мост	17
Пра татарскія курганы	22
Вітаўка	22
Пявун-звон	23
Казацкі гаёк	24
Пакаранне	24
Месяц	26
Вось як даўней старых бацькоў кідалі	27
Пра пане Каханку	28
Пра чорную даму	29
Трохгранны дуб	31
Дуб і сасна	31
Легенда кахання	31
Помнік вернаму каханню	32
Марысін парк	32
Пра бярозу Міцкевіча	33
Пра князя слудцага і яго замак на Князь-возеры	33
Пра пана Карпінскага і чортава вакно	34
Прылукі	35
Адкуль вязюля ўзялася	37
Пра вязюлю	38
Як мы вучыліся	38
Здарэнне з прыставам	39
Дзядзіна	40
Як Мікола і Пётр коней ва Украіне куплялі	41
Ілья і Пятро	42
Правільны судзя	45
Бутрымава прыгода	45

Чорт дурыць падарожных	46
Нечысьць заманьвае ў балота	47
Чорт у віхры	48
Чорт у постаці цяляці	49
Чорт скінуўся бараном	50
Дамавік ездзіць на конях	52
Хут	53
Як чорта выганялі	53
Скрыпач і ваўкі	54
Нядзеля	56
Серада і пятніца	57
Паморак	58
Трасца	60
Напасць	61
Халера	62
Халера 40-га року	63
Чаму воўк з сабакам ды з кошкай і мышкай варагуюць	64
Чаму заяц, ліса ды воўк разам не сыходзяцца	65
Чым болей хто мае, тым болей жадае, або адкуль мядзведзі на свет узяліся	66
Адкуль узяўся мядзведзь	67
Адкуль мядзведзь	68
Адкуль пайшлі буслы	69
Чаму конь ніколі не пад'есць	69
Чарадзейнік замовіў стрэльбу	70
Моцны чарадзей	70
Удзеяна	72
Прыгожая Кінгі	73
Аб Воўгі, Дняпры і Сажы, бацькі іх Нівісном	74
Пра Нёман і Лашу	75
Пра чайку і возера Нарач	76
Ад чаго Нясвіж пашоў	76
Машэка	77
Нарач	78
Пра возера Баторына	80
Адкуль Рубеж	81
Сож і Дняпро	81
Паходжанне ракі Вліі	82
Як нарадзіліся Нёман і Лоша	84
Неман і Лоша	85
Пра возера Свіцязь	86
Чырвонае возера	88
Сіняе возера	91
Сіні калодзеж	92
Паненчына бухта	93
Жывая вада	93
Паданне пра заснаванне Менска	94
Паданне пра Магілёў	95

Паданне пра заснаванне Бярэсця	98
Адкуль Гомель	98
Як паўстаў горад Браслаў	98
Валожын	99
Пра Давыд-Гарадок	99
Адкуль Івянец	100
Адкуль Капыль	100
Як узніклі Клімавічы	101
Лунінец	101
Стоўбцы	102
Адкуль Узда	102
Налібакі	102
Пра вёску Падкамень	103
Перуноў мост	103
Палова горка	104
Рымшава гара	104
Дзявочая гара	105
Мамчына горка	105
Пра Мір-гару	106
Перунова гара	106
Багатыр-гара	106
Скарб у балоце	107
Як скарб з-пад печы выходзіў	107
Заклятая магіла волата	108
Дзе цень сягае	109
Пра скарб, закапаны на Азярыйскім гарадзішчы	110
Заклятае багацце	111
Курган каля Заслаўя	112
Лоскія паданні	112
Змеёў камень	115
Камень-кравец	117
Камень-шавец	117
Цудадзейны камень	118
Літоўскі камень	118
У ноч на Купалу	118
Ваўкалакі	119
Расамаха	121
КАЗКІ	123
Каток, пеўнічак і лісічка	125
Дзедава рукавічка	126
Мужык, воўк і ліса	127
Ліса-каталічка	129
Вайна ваўка з сабакам	129
Воўк, Змітрок, кабыла і баран	132
Козы	133
Жораў і чапля	135

Курка-рабушка	136
Кот Максим — сват	138
Бабіна дачка і дзедава дачка	142
Аб рачку	145
Два ў кораб арэшкі	147
Іван Іванавіч-царэвіч	151
Залатое пярэ	161
Рогі	170
Івашка-мядзведжае вушка	177
Пакацігарошак	187
Лья	199
Курыта Кажамяка	203
Жораваў кашалёк	204
Дзіва	211
Асілак	213
Іванка-прастачок	216
Чорт-элодзеі	218
Мужык, яго жонка і пан	221
Як лянівая дачка рабіць навучылася	223
Як мужык хітра гуся падзяліў	224
Кацярына	225
Пану навук	227
Мужык і пан	230
Асцярожны пасланец	233
Не любя — не слухай	237
Несцерка	238
Завідны поп	241
Шаптуха	242
Папоўская хцівасць	243
Мужык, пан і цар	247
Бацькавы наказы	248
Як я з дзедам пакутваў	249

ПРЫКАЗКІ І ПРЫМАЎКІ	251
--------------------------------------	------------